

ΑΜΕΤΑΚΛΗΤΕΣ ΠΡΟΘΕΣΕΙΣ

Ένας καινούριος θεατρικός χώρος, η Αργώ, ένα έργο αυστηρής θεατρικής δομής και «καθαρού» κοινωνικού προβληματισμού, σκοτεινό αλλά και αισιόδοξο, και μια αμιγώς γυναικεία συνεργασία: η **Δέσποινα Μπεμπεδέλη** και η **Αιμιλία Υψηλάντη** αφηγούνται το χρονικό αυτής της συνάντησης.

Αν και γνωρίζονται ήδη από τα πρώτα χρόνια του Θεάτρου Τέχνης, η Αιμιλία Υψηλάντη και η Δέσποινα Μπεμπεδέλη, καταξιωμένες πλέον ηθοποιού της «παλιάς» γενιάς, συναντιούνται για πρώτη φορά στη σκηνή του νεότευκτου θεάτρου Αργώ, στην οδό Ελευσινίων του Μεταξουργείου – ιδέα και δημιουργήματα της κ. Υψηλάντη. «Στόχος» της συνάντησής τους (και αφορμή για να συζητήσουμε μαζί τους) το βραβευμένο με Πούλιτζερ έργο της Μάρσα Νόρμαν *Καληνύχτα, Μητέρα* – ένα θεατρικό κείμενο σκληρό και απαιτητικό.

— Το έργο ξεκινά με τη δήλωση μιας αμετάκλητης πρόθεσης αυτοχειρίας, από την κόρη στη μάνα. Πώς πιστεύετε ότι θα αντιδράσει το κοινό σε μια τόσο φορτισμένη –ηθικά και κοινωνικά– πράξη;

Δ.ΜΠ.: Η βαρύτητα του έργου της Μάρσα Νόρμαν δεν έγκειται στην πράξη αλλά στο λόγο για τον οποίο γίνεται: ένα λόγο σπαρακτικό και βαθιά άθεο. Φυσικά και έχει παραπάνω από έναν αντιπάλους η κόρη. Εκτός από τη μητέρα της έχει να αντιμετωπίσει το κοινό, τον απλό άνθρωπο που δεν αποδέχεται εύκολα την πράξη της αυτοκτονίας. Το σπουδαίο λοιπόν θα είναι ο θεατής να δεχτεί αυτή την αυτοκτονία.

Αι.Υ.: Να την αποδεχτεί ηθικά, κυρίως, γιατί εκεί είναι το πρόβλημα. Η απόλυτη συμφιλίωση με το θάνατο είναι στοιχείο της κουλτούρας της Άπω Ανατολής. Ωστόσο, η συγγραφέας τοποθετεί τη δράση στις νότιες Πολιτείες της Αμερικής, σε ένα περιβάλλον επαρχιακό, ασφυκτικό. Η ηρωίδα, η Τζέσι, πάσχει από επιληψία, μια αρρώστια που σε ένα επαρχιακό περιβάλλον γίνεται στίγμα, παίρνει περιέργες κοινωνικές διαστάσεις. Ένα τέτοιο παιδί θεωρείται ντροπή και η μάνα σχεδόν το κρύβει, το απομονώνει.

Δ.ΜΠ.: Και νομίζει ότι κάνει καλά. Αυτή είναι η πλάνη της. Λειτουργεί ενστικτωδώς και το αποκρύπτει. Ούτε η ίδια φταίει: αντανακλά την εικόνα της κοινωνίας. Το αποτέλεσμα πάντως είναι ότι ένα πλάσμα, ένα κύτταρο, που θα μπορούσε να είναι υγιές και δημιουργικό, κάτω από αυτές τις συνθήκες, παροπλίζεται και καταστρέφεται.

— Πιστεύετε ότι ήταν η κοινωνική καταγγελία που χάρισε στη συγγραφέα του έργου το Βραβείο Πούλιτζερ;

Αι.Υ.: Παρακολουθώντας τα τελευταία χρόνια τα Πούλιτζερ, η γνώμη μου είναι ότι δίνονται σε έργα με εξαιρετική δομή και συγγραφή.

Δ.ΜΠ.: Έτσι κι εδώ. Το σασπένς ξεκινάει ήδη από τη δεύτερη σελίδα του κειμένου, όταν η Τζέσι ανακοινώνει την απόφασή της. Σε μιάμιση ώρα θα αυτοκτονήσει. Ο χρόνος του έργου ταυτίζεται απόλυτα με το χρόνο της πλατείας. Ο θεατής κοιτάζει το ρολόι του και λέει σε μία ώρα, σε τρία τέταρτα, σε μισή ώρα, αυτή η πρόθεση αυτοκτονίας θα γίνει πράξη.

— Πώς αποφασίσατε να αναθέσετε τη σκηνοθεσία σε έναν νέο άνθρωπο, προερχόμενο μάλιστα από τον κινηματογράφο;

Αι.Υ.: Επειδή με τη Δέσποινα γνωριζόμαστε από παλιά και

έχουμε ήδη έναν κοινό κώδικα επικοινωνίας, αποφασίσαμε να τολμήσουμε και πιστεύω ότι νομιμοποιούμαστε απόλυτα να φέρουμε έναν ταλαντούχο σκηνοθέτη και να τον αφήσουμε να τον κερδίσει και το θέατρο, αν μπορεί.

Δ.ΜΠ.: Ο Χρήστος Δήμας είναι μια νέα προή απέναντί μας. Εκπνέουμε το βάρος των ικανοτήτων που έχουμε κατακτήσει έπειτα από τόσα χρόνια και εισπνέουμε έναν αέρα δροσιάς, όχι νεοτερίστικης αλλά νέας.

Αι.Υ.: Και κάτι ακόμα, ο Χρήστος μέσα από τις ταινίες του

**Αιμιλία
Υψηλάντη,
Δέσποινα
Μπεμπεδέλη**

έδειξε ότι ξέρει να αναδεικνύει τις γυναίκες. Είναι σπουδαία πρόσωπα για αυτόν και ξέρει να τις εξυψώνει. Έχει μάνες εκπληκτικές στις ταινίες του, μέσα όμως από μια νέα κινηματογραφική γραφή.

— Η πρεμιέρα του *Καληνύχτα, Μητέρα*, στις 21 Φεβρουαρίου, εγκαινιάζει και την Αργώ, ένα ακόμα καινούριο θέατρο για την Αθήνα.

Αι.Υ.: Είναι ένα ερώτημα που τίθεται συχνά: «Γιατί τόσα θέατρα στην Αθήνα;» πιστεύω ότι δημιουργούμε κάποιους χώρους γιατί αυτή είναι η δουλειά μας. Κι έπειτα, όσο πιο πολλά μέσα παραγωγής έχουμε στη διάθεσή μας τόσο πιο τυχερούς μπορούμε να λογαριάζουμε τους εαυτούς μας. Κατά τη γνώμη μου, μπορεί να γίνει αυτοσκοπός το να φτιάξεις ένα χώρο που να σε εκφράζει. Προσωπικά, σε σχέση με το θέατρο ένιωθα κάποια εκκρεμότητα. Δεν είχα αφήσει αυτό που ήθελα. Το όφειλα, λοιπόν, στον εαυτό μου, στη δουλειά μου, στην πόλη αν θέλετε. Εγώ θα φύγω κι αυτό θα μείνει. Μπορεί να το πει κανείς ματαιοδοξία, θεμιτή όμως κατά τη γνώμη μου.

Δ.ΜΠ.: Εγώ χαίρομαι που η Αιμιλία είχε το κουράγιο και την ικανότητα να υλοποιήσει αυτό το σχέδιο. Εγώ δεν θα μπορούσα με τίποτα. *Β.Κ.*